

מבחן 1 עד ד' סיון

חפץ חיים
מתחילת ההקדמה עד "על כן אזרתי"
אהבת חסד
כל ההקדמה

אהבת חסד

מה הכונה במה שכתוב בתורה בכמה מקומות "וללכת בדרכי ד'?"
א' לשמור את כל המצוות.
ב' לנהוג על פי המשפט והצדק.
ג' להיות רחום וחנון.

מהי כוונת הכתוב "מה ד' אלוך ויאל מעמך וכו' וללכת בכל דרכיו וכו' לטוב לך?"

א' שמי שמתנהג ביושר עם הבריות גם הם יתנהגו איתו ביושר.
ב' שעל האדם ללכת בדרכי ד' בכונה שעל ידי כך יהיה לו טוב.
ג' שלפי ההרגל במידת הטוב והחסד בעולם הזה יקבל משובו וחסדו יתברך בעולם הזה ובעולם הבא.

לענין מה השוו חז"ל בין מידת החסד לתורה?

א' להנצל על ידה מכל צרה בזה ובבא.
ב' שזוכים על ידה לכל טוב.
ג' שתי התשובות נכונות.

כתיב "בחסד ואמת יכופר עוון", מה הכונה אמת?

א' מידת האמת.
ב' תורה.
ג' לעשות חסד של אמת, כמו חסד עם המתים.

למה מועילה מידת החסד?
א' לכפרת עונות, ולהאריך ימים.
ב' להנצל מחבלו של משיח, ועומדת גם לזרעו אחריו.
ג' שתי התשובות נכונות.

איך קורא הפסוק למי שנמנע מלרעם על חבירו?

א' רשע.
ב' לץ.
ג' בליעל.

האם הפסוק "השמר לך פן יהיה דבר עם לבבך בליעל לאמר קרבה שנת השבע שנת השמיטה" מדבר על המנעות מלתת צדקה או על המנעות מלהלוות?

א' רק על המנעות מלתת צדקה.
ב' גם על המנעות מלהלוות.
ג' רק על המנעות מלהלוות.

חפץ חיים 1

איזה דבר מזכיר הח"ח בפתיחה שמידת הקב"ה אינה כמידת בשר ודם? א' שנותן מתנה ואף שאין אנו מתנהגים איתה כשורה אינו רוצה לקחתה בחזרה אלא מסייע לנו לחזור בתשובה.
ב' שמצפה שנחזור בתשובה ומוכן לסלוח ולמחול על מה שחשואנו כנגדו.
ג' שלמרות שדיברנו רע על בניו ממשך לאהוב אותנו.

מה הסיבה שבגללה נחרב בית המקדש השני?

א' שנאת חנם ולשון הרע.
ב' עבודה זרה גילוי עריות ושפיכות דמים.
ג' חילול שבת שהיא שקולה כנגד כל התורה.

מה פירוש הפסוק "יהי בישורון מלך בהתאסף ראשי עם?"

א' שהקב"ה מלך כשישראל מאוחדים ולא אגודות אגודות.
ב' שכבוד המלכות הוא "ברוך עם הדרת מלך".
ג' שלעתידי לבוא יקומו לתחייה כל צדיקי הדורות וימליכו את הקב"ה.

מתי נפרעים מן האדם על חטא לשון הרע?

א' רק בעולם הזה.
ב' רק בעולם הבא.
ג' בעולם הזה, והקרן קיימת לעולם הבא.

חפץ חיים 2

מדוע החמירה התורה כ"כ בעוון לשון הרע? א' מפני שלשון הרע מעורר את המקטרג שגורם למיתת הרבה בני אדם.
ב' מפני שע"י לשון הרע דיברו נפגם ודיבורי הקודש לא עולים למעלה.
ג' שתי התשובות נכונות.

אדם הרגיל לדבר לשון הרע ומדבר גם דיבורים של קודש, מה נעשה עם דיבוריו?

א' הלשון הרע גורם שדיבורי הקודש שלו לא יעלו למעלה.
ב' דיבורי הקודש אינם נפגמים, מפני שמידה טובה מרובה.
ג' הוא נענש על שדיבר דברי קודש בפה טמא.

מה הכונה "כעבות העגלה חטאה"? א' שהעובר על איסור אחד אפילו איסור קל פעמים רבות, הוא נעשה עבה והקלוקל גדול.
ב' שמי שלשונ מתגלגלת ללא מעצור עוות גדול.
ג' שהחטאים קשורים באדם כחבל העגלה, ועל ידי זה אין מצוותיו עולות למעלה.

אלו טעויות גורמות שחטא לשון הרע נעשה כהפקר?

א' שלא יודעים שלשון הרע הוא גם על אמת, או שחושבים שא"א להמנע מחטא זה.
ב' שמוצאים התרים שונים למה מותר לדבר דיבור זה, בגלל שלא יודעים את פרטי הדינים.
ג' שתי התשובות נכונות.

מבחן 2 ה' עד י"א סיון

חפץ חיים
מההקדמה "על כן אזרתי" עד סוף לאו ו'
אהבת חסד
מתחילת הפתיחה עד פתיחה סוף סעיף ב'

אהבת חסד

אלו עניינים נכנסים בגדר גמילות חסדים?

א' לעשירים ולעניים לחיים ולמתים.
ב' חסד בגופו או בממונו.
ג' שתי התשובות נכונות.

מה היה עיקר עוון סדום?

א' שעברו על ג' עבירות חמורות.
ב' שעברו על איסור גזל.
ג' שלא החזיקו ידי עני ואביון.

מדוע החפץ חיים מבאר את ענייני גמילות חסדים בהלואה לפני שאר חלקי גמילות חסדים?

א' מפני שזה הכי נצרך.
ב' בגלל שרבים מתרפים בזה.
ג' מפני שיש על זה מצות עשה מיוחדת בתורה.

מדוע לא פרשו המיילדות מלהיות מיילדות כשגזר פרעה להרוג את הזכרים?

א' שמא יבואו מילדות שיקיימו גזירת פרעה.
ב' כדי לזכות בעצמן למסור נפש להציל אחרים.
ג' כדי להחיות את הנקיבות.

בזכות מה זכה יוסף שמשוה רבינו לקח את עצמותיו לארץ ישראל?

א' מפני ששרח בקבורת יעקב.
ב' מפני שלא ערער על מה שרחל אמו לא נקברה במערת המכפלה.
ג' מפני שלא זכה להיות בארץ ישראל בכל השנים שנמכר לעבד.

כמה לאוין עובר הנמנע מלהלוות מפני שחושש שתשטנו שביעית?

א' שתי לאוין.
ב' ארבע לאוין.
ג' כיון שהסיבה היא מפני שהוא חושש להפסיד את הכסף אינו חייב להלוות.

מה האדם צריך לעשות כאשר אחד מבקש ממנו הלוואה והלה נמנע בעבר מלהיטיב לו?

א' למחות הדבר מליבו אבל אינו חייב להלוותו.

ב' חייב להלוותו ואינו חייב למחות הדבר מליבו.
ג' חייב להלוותו בלב שלם ולמחות הדבר מליבו.

חפץ חיים

מה לומדים מ"לא יקום עד אחד באיש"?

א' רק שעד אחד אינו נאמן.
ב' שאסור לאדם יחידי להעיד בבי"ד דבר רע על אדם, אבל אין לוקים על זה.
ג' שאסור לאדם יחידי להעיד בבי"ד דבר רע על אדם, ולוקים על זה.

מתי המספר לשון הרע עובר על "לא ותנו איש את עמיתו"?

א' בין בפניו בין שלא בפניו.
ב' רק אם מגנהו בפניו ויש שם עוד אנשים.
ג' גם אם מגנהו בפניו ואין שם עוד אנשים.

על איזה איסור נאמר "וזרה אפי והרגתי אתכם"?

א' על המלכין פני חבירו ברבים.
ב' על המצער יתום או אלמנה.
ג' על המחזיק במחלוקת.

על מה נענשה מרים בצרעת?

א' על שדיברה לשון הרע על משה רבינו בפני רבים.
ב' על שהשוותה בין משה רבינו לשאר נביאים רק בפני אחיה, ומשה הקפיד על זה.
ג' על שהשוותה בין משה רבינו לשאר נביאים רק בפני אחיה, ומשה לא הקפיד על זה.

באר מים חיים

האם איסור לא תקום ולא תטור שייך במקביל לשון הרע?

א' אינו שייך כלל.
ב' שייך בכל אופן.
ג' שייך אם סייע ונהנה מהסיפור בגלל שההוא לא הטיב לו.

אדם שביזה את חבירו האם מותר לנקום ממנו?

א' מותר.
ב' מחלוקת ראשונים וראוי להחמיר.
ג' מחלוקת ראשונים וספיקא דאורייתא לחומרא.

מי עובר על איסור "ולא תשא עליו חטא"?

א' המקביל לשון הרע.
ב' המספר לשון הרע שלא בפניו.
ג' רק המספר לשון הרע או רכילות בפניו.

מי שזוכר מעשה מרים ובכל זאת מדבר לשון הרע, מה כתב עליו רבינו בבמ"ח?

א' ודאי עובר על "זכור את אשר עשה ד' אלוך למרים", כיון שהמצוה בזה היא להמנע מלשון הרע ע"י הזכירה.
ב' אינו עובר.
ג' הוא גרוע הרבה יותר, מפני שהוא כמומר לדבר זה.

מבחן 3 י"ב עד י"ח סיון

חפץ חיים
לאוין ז' עד סוף עשין ד'
אהבת חסד
פתיחה מתחילת סעיף ג' עד הסוף, ומתחילת חלק ג' עד סוף פרק א'

אהבת חסד

האם הנמנע מלהיטיב לחבירו בלי סיבה עובר על "והלכת בדרכיו"? א' עובר.
ב' אינו עובר.
ג' מחלוקת.

מנין ש"והודעת להם את הדרך ילכו בה" הכונה לגמילות חסדים?

א' הדרך בה' הידיעה מסתמא היא הדרך שהלך בה אברהם אבינו.
ב' מדכתיב "והלכת בדרכיו" והיינו להיות גומל חסדים.
ג' דכתיב "לתת להם צידה לדרך" וצידה לדרך זהו חסד.

האם מה שכתוב "אם כסף תלוה את עמי" זה רשות או חובה?

א' רשות.
ב' מצוה אבל אינה חובה.
ג' חובה.

מדוע התורה כתבה "וללכת בדרכיו" לפני "וליראה אותו"?

א' מפני שהאדם אינו זוכה למדרגת היראה [וכן לשום מדרגה] עד שירגיל עצמו ללכת בדרכי ד'.
ב' מפני שמעלת ההליכה בדרכי ד' גדולה יותר ממעלת היראה.
ג' שתי התשובות נכונות.

על איזה ענין בחסד כתב החפץ חיים כמעט כולם נכשלים בו?

א' שעושים חסד רק מתוך הכרח ולא מתוך אהבה.
ב' שעושים חסד רק כשמזדמן ולא בכל יום.
ג' שעושים חסד רק לחברים ולקרובים ולא לכל אדם.

מה מריח מי שיש לו אהבה למידת החסד?

א' שהוא שמח כאשר מזדמן לו לעשות חסד ועושה אותו בשלימות.
ב' שהוא עושה את זה בצורה שהמקביל לא מתבייש, וגם מזרז אחרים לעשות חסד.
ג' שתי התשובות נכונות.

מה הכונה כי באור פניך נתת לנו ד' אלוךינו תורת חיים?

א' שהתורה מלמדת את האדם איך לחיות.
ב' שקיום העולם תלוי בתורה.
ג' שהתורה מלמדת כיצד להחיות את המסכנים.

מבחן 4 י"ט עד כ"ה סיון

חפץ חיים

מעשין ה' עד כלל א' סוף סעיף ב'
אהבת חסד
חלק ב' מתחילת פרק ב' עד סוף פרק ד'

אהבת חסד

מדוע התורה מפרטת בכמה מקומות שצריך להתחזק בעשיית חסד?
א' מפני שהעולם לא יכול להתקיים בלי חסד, מפני שהרבה אנשים ובהרבה הזדמנויות נצרכים לעזרה. ב' מפני שבלי שיתדבק האדם במידת החסד איך יזכה להאדם להתדבק בד' בעולם הבא.
ג' שתי התשובות נכונות.

האם מצוות הלואה והכנסת אורחים שייכים גם בעשירים?
א' כן.
ב' מצוות הלואה כן והכנסת אורחים לא.
ג' מצוות הכנסת אורחים כן והלואה לא.

מה מרויח האדם אם הקב"ה מתנהג עימו ודן אותו במידת הרחמים?
א' שלא יהיה שום הבדל אם עשה מצוה בכל פרטיה, או לא.
ב' שלא יהיה שום הבדל אם עשה את המצוה ביראה אהבה ושמחה או לא.
ג' שגם אם לא עשה את המצוה בכל פרטיה וביראה אהבה ושמחה ישארו זכויותיו על מקומם.

מה קורה למי שדרכו לא לוותר כלום לזולתו?
א' הוא מגביר עליו את מידת הדין.
ב' אנשים לא יוותרו לו.
ג' יפסיד כל ממונו.

כיצד מבאר הח"ח בחלק ב' פרק ג' מדוע הקב"ה זירז את האדם כ"כ לאחוז במידת החסד?
א' מפני שאין קץ למתן שכר מצוה זו. ב' מפני שמצוה זו נותנת לאדם הצלחה גם בעולם הזה.
ג' מפני שע"י מצוה זו דנים את האדם למעלה במידת הרחמים ויצא זכאי בדינו.

מתי זוכה האדם יותר לרחמים בדין, כשהקב"ה דן לבדו או כשבי"ד של מעלה דנים?
א' כשהקב"ה דן בעצמו.
ב' כשבי"ד של מעלה דנים.
ג' אם בבית דין של מעלה יש מלאכי רחמים עדיף שהם ידונו.

האם הקב"ה משלם לאדם שכר כאילו עשה המצוה בכוחו, או רק על הבחירה?
א' הקב"ה משלם כאילו כל המעשה שלו. ב' רק על הבחירה.
ג' תלוי אם האדם התאמץ מאד כאשר עשה את המצוה.

חפץ חיים

מתי מי ששומע לשון הרע מחויב להוכיח את המספר?
א' רק אם ודאי המספר ישמע לתוכחתו. ב' אפילו אם ספק אם ישמע לתוכחתו. ג' אפילו אם ודאי לא ישמע לתוכחתו.

מה בענין תלמוד תורה שקול כנגד כל המצוות?
א' רק שכר תלמוד תורה כנגד כל המצוות. ב' גם עונש המבטל תורה שקול כנגד כל העונות.
ג' רק לגבי אכילת פירותיהן בעולם הזה.

באיזה אופן המספר לשון הרע עובר על "והלכת בדרכיו"?
א' המרגיל עצמו לספר לשון הרע על אנשים כשרים בלבד.
ב' גם המרגיל עצמו לספר לשון הרע על אדם רע.
ג' המרגיל עצמו להוציא שם רע על הבריות.

באר מים חיים

מתי שייכת מצוות תוכחה?
א' רק לפני החטא, כדי למונעו מהחטא. ב' רק אחרי החטא, להוכיחו על חטאו. ג' גם לפני החטא וגם לאחר החטא.

האם יש מצוה לכבד אב ואם או אח גדול שלא בפניהם?
א' כן.
ב' באב ואם כן, ובאח גדול לא.
ג' באב ואם כן, ובאח גדול צ"ע.

האם המקבל לשון הרע עובר על "והלכת בדרכיו"?
א' עובר.
ב' אינו עובר.
ג' ברכילות עובר ובלשון הרע עובר רק בפניו.

באיזה אופן עוברים בלשון הרע על "ארוז מכה רעהו בסתר"?
א' דווקא המספר שלא בפניו.
ב' גם בפניו, והמקבל אינו עובר.
ג' גם המקבל בפניו עובר.

מבחן 5 כ"ו סיון עד ב' תמוז

חפץ חיים

מתחילת כלל א' עד כלל ב' סוף סעיף ו'
אהבת חסד
חלק ב' מהג"ה "ונוכל לומר" בפרק ד' עד סוף פרק ז'

אהבת חסד

מה הכונה "זכרתי לך חסד נעורייך, אהבת כלולתיך" שבזכות זה נגאלו ישראל ממצרים?
א' חסד שעשו במצרים, וקבלת התורה. ב' חסד שעשו האבות, ושלא שינו שםם לשונם ומלבושם.
ג' שקיבלו את התורה כששם אומה ולשון לא רצו לקבלה, ובנו את בית המקדש.

מדוע תורה וחסד עוזרים לאדם להנצל היצר הרע?
א' מפני שהתורה מקדשת את שכלו והחסד מקדש את אבריו.
ב' מפני שהתורה והחסד שקולים כנגד כל המצוות.
ג' כיון שכאשר האדם לומד דבר השם והולך בדרכי ד' אין ליצר שליטה עליו.

מי זוכה לבנים בעלי חכמה עושר ואגדה?
א' הרגיל בתמידות בעשיית חסד.
ב' כל אדם שעושה חסד.
ג' המלמד בן חבירו תורה.

במה תלויות כל הברכות שנאמרו בתורה?
א' בשמירת המצוות, דכתיב "ובאו עליך כל הברכות האלה כי תשמע בקול ד' אלוקיך".
ב' בכלל פסוק זה גם ללכת בדרכיו של הקב"ה והיינו לעשות חסד.
ג' אין הברכות מגיעות לישראל אלא כשהם באחדות, ולכן הפסוק נאמר בלשון יחיד.

מה הפירוש "מלוה ד' חונן דל"?
א' שהחונן את הדל כאילו הוא מלוה לקב"ה כביכול.
ב' שהחונן את הדל הקב"ה פורע לו את מה שתן לדל.
ג' שהחונן את הדל הקב"ה פורע לו את כל חובותיו.

האם הנמנע מצדקה וחסד נענש בגיהנום או שרק מפסיד את המצוה?
א' יורד לגיהנום.
ב' מפסיד שכר המצוה לנצח נצחים.
ג' במניעת הצדקה יורש גיהנום, ובמניעת חסד מפסיד את המצוה.

האם בני ישראל היו צריכים את הלחם והמים של עמון ומואב?
א' לא, מפני שהיה להם את המן והשלי והבאר.
ב' כן, מפני שפסקו כבר המן והשלי והבאר.
ג' הבאר והשלי פסקו אבל המן לא פסק.

באר מים חיים

פרט דעות הראשונים בענין איסור לשון הרע כשהדבר אמת?
א' לרוב הראשונים וכמעט כולם הדבר אסור.
ב' מבאר בכל הראשונים והאחרונים שהדבר אסור.
ג' מחלוקת, וספיקא דאורייתא לחומרא.

כמה חייב האדם להפסיד כדי לא לעבור כל איסור דרבנן?
א' עד חומש.
ב' אם יהיה עליו איבה אסור, אבל א"צ להפסיד כל ממונו.
ג' אפילו יפסיד כל ממונו או שיהיה עליו איבה אסור.

האם מותר לומר לחבירו שפלותי דיבר עלי רע, אם היה מוכן לומר זאת בפניו, או אם אומר זאת באפי תלתא?
א' תלוי במחלוקת לענין לשון הרע באפי תלתא.
ב' אסור לכל השיטות.
ג' מותר לכל השיטות.

לשון הרע שנאמר באפי תלתא, האם מותר להאמין לזה?
א' כן.
ב' לא, ומותר רק לחוש.
ג' אסור אפילו לחוש.

חפץ חיים

האם ברכילות עוברים על "השמר בנגע הצרעת" ועל "לפני עור"?
א' עוברים.
ב' לא עוברים.
ג' עוברים על "לפני עור" אבל לא על "השמר בנגע הצרעת".

מדוע אם מרים נענשה ק"ו שאנשים אחרים יענשו?
א' שהיתה צדקת ודיברה על משה שאהבה אותו כנפשה וסיכנה חייה להצלתו. ב' שהיא לא דיברה בגנותו אלא רק השוותה אותו לשאר הנביאים ודיברה בצניעה.
ג' שתי התשובות נכונות.

כמה עבירות של ביטול תורה יכול אדם לעבור בדיבור לשון הרע?
א' אחד בכל דיבור.
ב' עשה אחד ועוד כמה לאוין.
ג' על כל רגע שפורש מן התורה שלא לצורך עובר על עשה ועוד כמה לאוין.

מי שרואה שאם ירגיל עצמו להמנע תמיד מלשון הרע יפסיד פרנסתו, האם מותר לו לדבר לשוה"ר?
א' מותר כיון שזה לתועלת.
ב' בהפסד מרובה מותר.
ג' מחויב לתת כל ממונו ולא לעבור על האיסור.

באר מים חיים

האם המקבל לשון הרע עובר על "ולא יהיה כקורח וכעדתו"?
א' לא.
ב' אפשר שגם המקבל עובר מפני שאם היה מראה פנים נזעמים למספר היה נשקע המחלוקת.
ג' ודאי המקבל עובר, מפני שעל ידי שמייענו מתרבה המחלוקת.

האם המתעצל להוכיח את חבירו נקרא חנף?
א' לא.
ב' אם יהיה תועלת מהתוכחה נקרא חנף.
ג' אפילו אם אין תועלת מהתוכחה נקרא חנף.

האם שייך שהמקבל לשון הרע יעבור על "וחי אחיך עמך"?
א' כן.
ב' לא.
ג' בדבר שהוא שקר כן, ובדבר שהוא אמת לא.

באיזה אופן עוברים בלשון הרע על "ואהבת לרעך כמוך"?
א' רק בפני מי שמספר עליו.
ב' גם שלא בפניו.
ג' רק במוציא שם רע.

מבחן חודשי חודש סיון

חפץ חיים

מתחילת הספר עד כלל ב' סוף סעיף ד'
אהבת חסד
ומתחילת חלק ב' עד סוף פרק ו'

אהבת חסד

מידת החסד מועילה לכפר עוונותיו של אדם כמו...
א' תפילה.
ב' בית המקדש.
ג' יסורים.

היכן מצינו שהתורה סופה גמילות חסדים?
א' דכתיב "ומשה בן מאה ועשרים שנה לא כהתה עינו ולא נס ליחה".
ב' דכתיב ויקבור אותו בגיא".
ג' דכתיב "ויראהו ד' את כל הארץ".

מה הכונה במה שכתוב "ויהי אחרי מות אברהם ויברך אלוקים את יצחק בנו"?
א' שהברכות שנתברך אברהם עברו ליצחק.
ב' שבירך אותו הקב"ה שיזכה להיות גומל חסדים כמו אברהם.
ג' שניחמו תנחומי אבלים.

מה כוונת הפסוק "וכי ימוך אחיך וכו' והחזקת בו וכו'?"
א' לתת צדקה לעני.
ב' להחזיק אדם שנהיה עני כדי שלא יצטרך לבריות.
ג' לקנות דווקא בחנות של ישראל כדי שלא יפסיד את ממונו.

האם גדל זה סיבה לאבד את הממון הכשר שיש לו?
א' יפסיד רק אותו ממון.
ב' יפסיד כפול ממי שגזל.
ג' יכול לצאת נקי מנכסיו בגלל זה.

על מה מדקדקים עם האדם בדין לעתיד לבוא?
א' רק אם עשה את המצוה בכל פרטיה ודקדוקיה.
ב' גם אם עשה באהבה ויראה ושמחה.
ג' מי שעושה לפניו משורת הדין לא דנים כלל על פרטי המצוה, ויקבל שכר כאילו עשה עם כל פרטיה כדין.

האם הקב"ה משלם לאדם שכר כאילו עשה המצוה בכוחו, או רק על הבחירה?
א' הקב"ה משלם כאילו כל המעשה שלו. ב' רק על הבחירה.
ג' תלוי אם האדם התאמץ מאד כאשר עשה את המצוה.

מה הטעם שמפתחות פרנסה יולדת ותחית המתים לא נמסרו לשליח?
א' מפני שהקב"ה נותן ברחבות.
ב' כדי שהאדם ידע שהוא תלוי רק בקב"ה.
ג' מפני שאם הם היו מסורים לשליח יהיו הרבה שלא יזכו לזה.